Lietas arhīva Nr. A42-01125-19/36
ECLI:LV:ADRJJTN:2019:0423.A420304218.3.S

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Jelgavā 2019.gada 23.aprīlī

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese S. Ozola,

piedaloties pieteicējam /pers. A/, pieteicēja pārstāvei /pers. B/ un atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Valsts policijas pārstāvei /pers. C/,

atklātā tiesas sēdē Administratīvās rajona tiesas Jelgavas tiesu namā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc pieteicēja /pers. A/ pieteikuma par Valsts policijas priekšnieka 2018.gada 22.oktobra lēmuma Nr.365 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Valsts policijas Zemgales reģiona pārvaldes priekšnieka 2018.gada 3.septembra lēmumu Nr.84 (turpmāk – sākotnējais lēmums) pieteicējam (Valsts policijas Zemgales reģiona pārvaldes Aizkraukles iecirkņa Kārtības policijas nodaļas inspektoram) piemērots disciplinārsods – piezīme.

Latvijas Iekšlietu darbinieku arodbiedrība (turpmāk – arodbiedrība) sākotnējo lēmumu apstrīdēja Valsts policijas priekšniekam.

[2] Ar Valsts policijas priekšnieka 2018.gada 22.oktobra lēmumu Nr.365 (turpmāk –pārsūdzētais lēmums) izdots satura ziņā citāds administratīvais akts. Lēmuma pamatojumā ietverts turpmāk minētais.

[2.1] Pārbaudē tika noskaidrots, ka pieteicējs ir pieļāvis divus disciplinārpārkāpumus – 1) pieteicējs 2018.gada 7.jūnijā pirms plkst.20.30 atstājis dežūrmaiņu, neizpildot dežuranta palīga rīkojumu sazināties ar cietušo personu un vienoties par policijas darbinieku ierašanās laiku, un 2) 2018.gada 11.jūnijā plkst.19.44 patvaļīgi atstājis darba vietu pirms darba laika beigām bez dežūrmaiņas vecāka atļaujas.

[2.2] Pieteicējs disciplinārlietas izmeklēšanas ietvaros savos paskaidrojumos norādīja, ka nav pārkāpis iekšējo noteikumu prasības vai būtu ignorējis ētikas normas. Pieteicējs uzskata, ka disciplinārsoda piemērošanai nav tiesiska pamata.

[2.3] Disciplinārlietas izmeklēšanas ietvaros pieteicēja rīcībā netika saskatīta Ministru kabineta 2012.gada 20.marta noteikumu Nr.190 "Noteikumi par notikumu reģistrēšanas kārtību un policijas reaģēšanas laiku" (turpmāk – noteikumi Nr.190) 9.punkta, Valsts policijas 2014.gada 16.septembra iekšējo noteikumu Nr.36 "Valsts policijas ētikas kodekss" (turpmāk – Ētikas kodekss) 8.punkta, Valsts policijas 2014.gada 30.aprīļa iekšējo noteikumu Nr.20 "Dienesta (darba) kārtības noteikumi" 17.punkta prasību neievērošana.

[2.4] Valsts policija, izanalizējot disciplinārlietas materiālus, konstatēja, ka dežūrmaiņas vecākajam /pers. E/, atstājot dienesta pienākumu izpildes vietu, jaunākais inspektors /pers.F/ uzņēmās atbildību par dežūrgrupas darbu, un pieteicējam bija jāpilda viņa dotie rīkojumi, kā tas noteikts Valsts policijas 2009.gada 18.decembra iekšējo noteikumu Nr.27 "Valsts policijas operatīvās vadības struktūrvienību dienesta pienākumu izpildes organizācijas noteikumi" (turpmāk – iekšējie noteikumi Nr.27) 8.punktā, 21.1. un 21.8.apakšpunktā noteikto. Pieteicējs 2018.gada 7.jūnijā nav informējis dežūrmaiņas vecākā palīgu /pers. F/, kurš konkrētajā brīdī pildīja dežūrmaiņas vecākā pienākumus, par to, ka pabeidzis maiņu un dodas prom no iecirkņa, proti, /pers. F/ rīcībā nebija informācijas cikos pieteicējs konkrētajā datumā beidza pildīt dienesta pienākumus.

Izvērtējot pieteicēja rīcību, secināts, ka pieteicējs bija norīkots pildīt dienesta pienākumus 2018.gada 7.jūnijā no plkst.8.00 līdz plkst.20.30. Savukārt jaunā maiņa, kas nāk uz nākamo dežūrmaiņu, savus dienesta pienākumus pilda no plkst.20.00 līdz 8.30. Tādējādi gan jaunā maiņa, gan iepriekšējā maiņa savus amata pienākumus pilda vienlaicīgi 30 minūtes gan no rīta, gan vakarā, kas ir noteikts, lai dežurējošām amatpersonām būtu iespējams nodot maiņu, kas saistīta ar dežūrmaiņas laikā saņemtās informācijas apkopošanu, analīzi, nepieciešamās dokumentācijas sagatavošanu, izsniegtā bruņojuma, speciālo līdzekļu un saziņas līdzekļu saņemšanu, ieroču istabas nodošanu, iepriekšējās dežūrās ienākošās informācijas un padarītā darba informācijas nodošanu jaunajai dežūrmaiņai, kā arī ienākošo izsaukumu apkalpošanu.

Tādējādi pieteicējam nebija nekāda pamata atstāt dežūrmaiņu ātrāk par plkst.20.30, kā arī viņam bija jāpilda /pers. F/ rīkojums sazināties ar cietušo personu un vienoties par policijas darbinieku ierašanās laiku, kā tas noteikts noteikumos Nr.190. Nav pieļaujams, ka dežūrmaiņas darbinieks, konkrētajā gadījumā pieteicējs, laikā, kad viņa maiņa vēl nav beigusies, atsakās pildīt dežuranta palīga /pers. F/ rīkojumus.

Savukārt /pers. F/ saskaņā ar iekšējo noteikumu Nr.27 8.punktā, 21.1. un 21.8. apakšpunktā noteikto bija tiesības pieteicējam likt sazināties ar cietušo personu un izskaidrot situāciju, ka policijas darbinieki pie viņa ieradīsies 20 minūšu laikā.

Izvērtējot minēto, Valsts policija secināja, ka pieteicējs ar savu rīcību nav ievērojis Iekšlietu ministrijas 2010.gada 29.jūnija iekšējo noteikumu Nr.34 "Iekšlietu ministrijas un tās padotībā esošo iestāžu amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm ārējā izskata un savstarpējo dienesta attiecību noteikumi" (turpmāk – iekšējie noteiktumi Nr.34) 6.punkta prasības. Tāpat pieteicējs ar savu rīcību nav ievērojis Ētikas kodeksa 6. un 7.punkta prasības, jo pieteicējs ir inspektors, kam atbilstoši viņa izglītībai un ieņemamajam amatam ir piešķirta kapteiņa dienesta pakāpe, tātad pieteicējs ir jaunākais virsnieks, kam pildot dienesta pienākumus, ir jārāda priekšzīme pārējām amatpersonām, rīkojoties profesionāli un atbildīgi, bet, pieteicējs rīkojies pretēji normatīvo aktu nosacījumiem, nav izpildījis /pers. F/ rīkojumu sazināties ar cietušo personu un vienoties par policijas ierašanās laiku.

Tādējādi, izvērtējot iepriekš norādīto, secināts, ka pieteicējs, neievērojot iekšējo noteikumu Nr.34 6.punkta nosacījumus, nav ievērojis Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm dienesta gaitas likuma (turpmāk – Dienesta gaitas likums) 6.panta 1.punktā noteikto pienākumu, bet neievērojot Ētikas kodeksa 6. un 7.punkta prasības, nav ievērojis Dienesta gaitas likuma

6.panta 4.punktā noteikto pienākumu.

[2.5] Par pieteicēja rīcībā konstatēto pirmo disciplinārpārkāpumu saskaņā ar likuma "Par policiju" 27.panta pirmo daļu un saskaņā ar Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm disciplināratbildības likuma (turpmāk – Disciplināratbildības likums) 15.pantu pieteicējs saukts pie disciplināratbildības un viņam piemērots disciplinārsods.

Konkrētajā gadījumā, lai sasniegtu tiesisku (leģitīmu) mērķi, proti, lai stiprinātu likumu un citu normatīvo aktu prasību ievērošanu no pieteicēja puses, turpmākās tiesiskās kārtības un disciplīnas nodrošināšanu policijas iestādē, pieteicējam saskaņā ar Disciplināratbildības likuma 13.[1] panta nosacījumiem izteikts aizrādījums, jo pieteicēja pieļautais disciplinārpārkāpums saistīts ar atteikšanos pildīt dežuranta palīga rīkojumu, bet tas nav radījis nelabvēlīgas sekas, jo citi policijas darbinieki plkst.20.10 devās uz izsaukumu Koknesē.

[2.6] Attiecībā par pieteicēja pieļauto otro disciplinārpārkāpumu – 2018.gada 11.jūnijā plkst.19.44 aizejot no darba, kaut gan viņam dežūrmaiņā vajadzēja strādāt līdz plkst.20.30, secināts, ka minētais pierādīts ar darba laika grafiku 2018.gada jūnijam, disciplinārlietas materiāliem pievienoto videoierakstu, /pers. F/ un /pers. G/ ziņojumiem. Dienesta pienākumu izpildes un darba laika grafiks apliecina to, ka 2018.gada 11.jūnijā pieteicējam bija jānostrādā no plkst.8.00 līdz 20.30 (12 stundas), taču no videonovērošanas kameras veiktā ieraksta konstatēts, ka pieteicējs no Aizkraukles iecirkņa telpām iziet plkst.19.44 un plkst.19.47 ar savu privāto automašīnu aizbrauc prom un līdz plkst.20.30, proti, līdz dienesta pienākumu izpildes beigām Aizkraukles iecirknī vairs neatgriežas. Tādējādi disciplinārlietas izmeklēšanas laikā noskaidrots, ka pieteicējs ar savu rīcību – noteiktajā dienesta pienākumu izpildes (darba) laikā 2018.gada 11.jūnijā bez dežūrmaiņas vecākā atļaujas, patvaļīgi atstājot dienesta pienākumu vietu, rīkojās nolaidīgi, bezatbildīgi un neprofesionāli.

Pieteicējs ar savu rīcību ir pārkāpis iekšējo noteikumu Nr.34 6.punkta prasības, jo pieteicējam, lai dotos prom pirms maiņas beigām, t.i., plkst.20.30, minētais bija jāsaskaņo ar dežūrmaiņas vecāko /pers. F/, ko viņš neizdarīja. Tāpat pieteicējs ignorēja vecākā virsnieka, majora /pers. G/ aizrādījumu, ka maiņa beidzas tikai plkst.20.30, kas nav jaunākā virsnieka cienīga rīcība. Tāpat pieteicējs ar savu rīcību nav ievērojis Ētikas kodeksa 6.2.1. un 6.5.1.apakšpunktu un 7.punktu. Pieteicējs nav saskaņojis ar dežūrmaiņas vecāko, ka atstās dienesta pienākumu izpildes vietu pirms noteiktā laika beigām.

Pieteicējs ar savu rīcību nav ievērojis arī iekšējo noteikumu Nr.27 13.apakšpunktu – pieteicējam ne tikai bija jāpaziņo /pers. F/, ka viņš iet prom, bet jāsaņem arī /pers. F/ apstiprinājums, ka viņš var doties prom, ko pieteicējs neizdarīja.

Tāpat pieteicējs nav ievērojis amata apraksta 5.14.punkta nosacījumus – pieteicējam saskaņā ar apstiprinātu dienesta pienākumu izpildes grafiku bija jāierodas dienesta vietā un jāpilda dienesta pienākumi dežūrmaiņas sastāvā 2018.gada 11.jūnijā no plkst.8.00 līdz plkst.20.30, ko pieteicējs neizdarīja, kaut gan pieteicējs ar savu parakstu grafikā ir apliecinājis, ka viņš ar grafiku ir iepazinies un apņemas to pildīt.

Pieteicējs ar savu rīcību nav ievērojis Dienesta gaitas likuma 6.panta 1., 3. un 4.punktā noteiktos pienākumus.

[2.7] Par pieteicēja rīcībā konstatēto disciplinārpārkāpumu saskaņā ar likuma "Par policiju" 27.panta pirmo daļu un saskaņā ar Disciplināratbildības likuma 15.pantu pieteicējs saukts pie disciplināratbildības un viņam piemērots disciplinārsods.

Izvērtējot pieteicēja rīcību un piemērojot viņam konkrētu disciplinārsoda veidu, tika ņemts vērā samērīgums, proti, piemērojamā disciplinārsoda atbilstība izdarītā pārkāpuma smagumam. Izvērtējot pieteicēja saukšanas pie disciplinārās atbildības lietderību, ņemts vērā, ka viņš disciplinārpārkāpumu – dežūrmaiņas atbildīgās amatpersonas rīkojumu nepildīšanu, patvaļīgu dienesta pienākumu izpildes vietas atstāšanu, neprofesionālu, bezatbildīgu rīcību izdarījis, pildot savus tiešos amata pienākumus, bet disciplinārpārkāpumu pieļāvis aiz neuzmanības.

Ņemot vērā minēto, secināts, ka pieteicēja darbībās ir konstatēts un pierādīts disciplinārpārkāpums – 2018.gada 11.jūnijā plkst.19.44 dienesta vietas atstāšana pirms noteiktā dienesta pienākumu izpildes laika beigām, bez saskaņošanas ar dežūrmaiņas vecāko, tādējādi neievērojot dienesta pienākumu izpildes grafikā noteikto dienesta pienākumu izpildes laiku. Pieteicējam kā Valsts policijas amatpersonai ir pienākums ievērot dienesta disciplīnu, noteikto dienesta pienākumu izpildes laiku un lietderīgi un produktīvi to izmantot, pildot savus amata aprakstā noteiktos pienākumus.

Valsts policija ņēma vērā, ka pieteicējs neapzinās izdarītā pārkāpuma būtību un savu vainu nodarītajā kategoriski noliedz. Minētais attiecas gan uz laiku, kad tika izmeklēta ierosinātā disciplinārlieta, gan arī minētais norādīts pieteicēja apstrīdēšanas iesniegumā.

Disciplinārlietas izmeklēšanas laikā atbildību mīkstinošie un pastiprinošie apstākļi pieteicēja rīcībā netika konstatēti.

Pieteicējs Iekšlietu ministrijas sistēmā dien no 2011.gada 27.jūnija, ieņemamajā amatā no 2013.gada 1.aprīļa; 1999.gadā Daugavpils pedagoģiskajā universitātē ieguvis augstāko izglītību; dienesta laikā saņēmis 4 apbalvojumus; disciplinārsodi nav bijuši.

Lēmuma pieņemšana – piemērot pieteicējam disciplinārsodu – atbilst pieteicēja izdarītā pārkāpuma raksturam un būtībai. Disciplinārlietas izmeklēšanas laikā secināts, ka izdarītais pārkāpums ir tāds, par kuru nepieciešams piemērot disciplinārsodu, pretējā gadījumā nesodīšana varētu veicināt nihilismu un pārējām Valsts policijas amatpersonām rādīt negatīvu piemēru.

Šajā gadījumā, lai sasniegtu tiesisku (leģitīmu) mērķi, proti, lai stiprinātu likumu un citu normatīvo aktu prasību ievērošanu no pieteicēja un citu Valsts policijas darbinieku puses, turpmākās tiesiskās kārtības un disciplīnas nodrošināšanai policijas iestādē, nepieciešama administratīvā akta – rakstiska lēmuma pieņemšana par pieteicēja disciplinārsodīšanu. Šajā gadījumā nav iespējams pieteicējam saskaņā ar Disciplināratbildības likuma 13.[1] panta nosacījumiem izteikt aizrādījumu, par pieļauto pārkāpumu informāciju sniedza viņa kolēģi, un tas nav vērtējama kā mazsvarīgs vai kā tāds, kas nav radījis nelabvēlīgas sekas. Pieteicējs ar savu rīcību kaitējis savai kā Valsts policijas amatpersonas reputācijai, jo kolēģi, ar ko pieteicējam jāstrādā kopā, viņam vairs neuzticas kā atbildīgam un profesionālam darbiniekam.

Pieteicēja rīcība vērtēta kā bezatbildīga, nolaidīga un neprofesionāla, jo viņa pieļautais pārkāpums nav tikai formāls, piemēram, tikai par to, ka pieteicējs 45 minūtes ātrāk aizgājis no dienesta pienākumu pildīšanas vietas. Operatīvās vadības struktūrvienības iecirkņos ir izveidotas, lai sniegtu palīdzību iedzīvotājiem un nekavējoties reaģētu uz viņu sniegto informāciju par iespējamiem noziedzīgiem nodarījumiem, administratīviem pārkāpumiem un citiem notikumiem. Ir situācijas, ka policijas reaģēšana ir nepieciešama operatīvi, bez neattaisnotas kavēšanās, bet pieteicējs, aizejot no dienesta pienākumu pildīšanas pirms noteiktā laika beigām, ir radījis situāciju, ka operatīvās vadības struktūrvienība savus dienesta pienākumus pildīja bez viena cilvēka, kas varēja apgrūtināt Valsts policijas operatīvu un atbilstošu reaģēšanu uz izsaukumiem, piesaistot visus pieejamos cilvēkresursus.

Valsts policijas amatpersonai ir jābūt ar nevainojamu reputāciju un atbildīgi jāpilda dienesta pienākumi. Disciplinārpārkāpuma izdarīšanas apstākļi paši par sevi norāda uz bezatbildīgu attieksmi pret saviem dienesta pienākumiem. Pieteicējs, uzsākot pildīt dienesta pienākumus, kā arī parakstot amata aprakstu, uzņēmies pienākumus pildīt ar atbildību, tādējādi pakļauties noteiktajai darba kārtībai, kā arī ievērot iekšējo un ārējo normatīvo aktu nosacījumus.

Valsts policija konstatēja, ka ierosinātās disciplinārlietas ietvaros pieteicējam tika dota pilnvērtīga iespēja sniegt paskaidrojumus, kuru viņš arī izmantoja, tomēr disciplinārlietas izmeklēšanas gaitā netika gūta pārliecība, ka pieteicējs savu bezatbildīgo un neprofesionālo rīcību būtu apzinājies.

Izvērtējot Disciplināratbildības likuma 13.panta otrajā daļā norādītos disciplinārsodus "piezīme" un "rājiens", secināts, ka šie sodi pārsvarā tiek piemēroti gadījumos, kad pārkāpums pieļauts paviršības dēļ, aiz neuzmanības, nezināšanas, bet pārkāpuma rezultātā nav iestājušās smagas sekas un tās iespējams novērst, kā arī gadījumos, kad nepieciešams konkrēto darbinieku, kā arī citus darbiniekus disciplinēt.

Ņemot vērā to, ka pieteicēja pieļautais disciplinārpārkāpums ir izdarīts aiz neuzmanības, tādējādi viņam piemērojamajam disciplinārsodam jābūt

tādam, kas disciplinētu un novērstu jaunu pārkāpumu pieļaušanu. Piemērot bargāku disciplinārsodu kā amatalgas samazināšana par 10-20 procentiem no mēneša amatalgas, pazemināšana amatā vai atvaļināšana no dienesta nebūtu samērīgi ar izdarītā disciplinārpārkāpuma raksturu un smagumu, jo mērķis ir novērst līdzīgus gadījumus, disciplinējot darbinieku normatīvo aktu un Valsts policijas ētikas pamatprincipu korektā ievērošanā.

Pieteicējam disciplinārsods piemērots par vairāku normatīvo aktu prasību pārkāpumiem, t.i., par iekšējo noteikumu Nr.34 6.punkta, iekšējo noteikumu Nr.27 13.apakšpunkta, amata apraksta 5.14.punkta, Ētikas kodeksa 6. un 7.punkta, Dienesta gaitas likuma 6.panta 1., 3. un 4.punktā noteikto pienākumu neievērošanu.

Visatbilstošākais disciplinārsoda veids pieteicējam konkrētajā gadījumā par izdarīto otro disciplinārpārkāpumu atzīts Disciplināratbildības likuma 13.panta otrās daļas 1.punktā noteiktais disciplinārsods – piezīme.

[2.8] Izvērtējot pieteicēja pieļautos divus disciplinārpārkāpumus un to, ka par pirmo disciplinārpārkāpumu pieteicējam ir piemērojams aizrādījums, bet par otro disciplinārpārkāpumu piemērojams disciplinārsods – piezīme, tad pēc kopības galīgais disciplinārsods noteikts – piezīme.

[3] Arodbiedrība pieteicēja vārdā Administratīvajā rajona tiesā iesniedza pieteikumu par lēmuma atcelšanu, pieteikumu pamatojot ar turpmāk norādītajiem argumentiem.

[3.1] Pieteicējs 2018.gada 7.jūnijā no plkst.8.00 līdz plkst.20.30 pildīja dienesta pienākumus operatīvās grupas sastāvā. Saskaņā ar amata aprakstu pieteicēja pienākums ir apkalpot Pļaviņu novada, Pļaviņu pilsētas dzelzceļa labo pusi, Aiviekstes un Klintaines pagastu kā iecirkņa inspektoram. Pieteicējs amatā ir pakļauts Aizkraukles iecirkņa Kārtības policijas nodaļas priekšniekam un Aizkraukles iecirkņa Kārtības policijas nodaļas vecākajam inspektoram. Amata aprakstā nav noteikta pakļautība Aizkraukles iecirkņa Kārtības policijas nodaļas jaunākajam inspektoram (/pers. F/).

Tādejādi arodbiedrība secina, ka Valsts policija nav izstrādājusi pieteicējam atbilstošu amata aprakstu dalībai operatīvajā grupā, līdz ar to pieteicējam varēja būt nesaprotams, kādi ir viņa pienākumi, veicot dienesta pienākumus operatīvajā grupā, jo tie nekur nav reglamentēti, kā rezultātā pieteicējam nebija iespējas secināt, kā konkrētajā situācijā bija jārīkojas Valsts policijas amatpersonai, un kādi normatīvie akti to paredz.

Arodbiedrība uzskata, ka nav pieļaujami sodīt amatpersonu, atsaucoties uz vispārīgiem normatīvajiem aktiem (pienākums piedalīties operatīvajā grupā), un lēmumā neatspoguļot pareizās rīcības soļus. Arodbiedrība norāda, ka iestāde nav pierādījusi, ka pieteicējs būtu rīkojies pretēji amata pienākumiem, jo tādi konkrētajā situācijā nemaz nebija reglamentēti; iestāde nav atsaukusies uz konkrētiem normatīvajiem aktiem, kas norādītu, kā bija jārīkojas pieteicējam. Līdz ar to nav iespējams konstatēt, ka pieteicējs būtu pieļāvis disciplinārpārkāpumu.

[3.2] Par otro disciplinārpārkāpumu – patvaļīgu dienesta pienākumu izpildes vietas atstāšanu arodbiedrība norāda, ka iestāde lēmumā nav ņēmusi vērā apstrīdēšanas iesniegumā norādītos apstākļus. Pieteicējs norādīja, ka nav iepazinies ar videomateriālu un par to nav sniedzis nekādus paskaidrojumus, kā tas noteikts Disciplināratbildības 17.panta otrajā daļā. Lēmumā par disciplinārlietas ierosināšanu videonovērošanas apskate netika pieminēta. Par videoierakstu pieteicējs uzzināja tikai no sākotnējā lēmuma. Tādējādi pieteicējam nav bijusi iespēja izteikt savu viedokli par iespējami izdarīto disciplinārpārkāpumu.

No sākotnējā lēmuma neizriet konsekvents laiks, kad tieši pieteicējs atstājis iecirkņa telpas: vai tas noticis plkst.19.30, vai plkst.19.55, vai videokamerās noteiktais laiks – plkst.19.47. Turklāt lēmumā nav norādīts, vai kameras ir verificētas un vai tajās norādītais laiks ir atbilstošs faktiskajam laika ritējumam; lēmumā šie argumenti nav atspēkoti.

Iestāde nav veikusi pienācīgu disciplināro izmeklēšanu, lai noskaidrotu būtiskus apstākļus lietā – lietā nav pieņemts neviens paskaidrojums no kolēģiem, tiešajiem priekšniekiem, lai noskaidrotu, uz kurieni pieteicējs devās, un vai viņam, iespējams, bija attaisnojošs iemesls. Nav noskaidrots, kur un kāpēc devās pieteicējs, nav izslēgts, ka viņš neturpināja pildīt dienesta pienākumus.

Pieteicējs ir iecirkņa inspektors, t.sk. operatīvās grupas sastāvā, un viņa ikdienas pienākumos ietilpst regulāra izbraukšana ārpus iecirkņa; dienesta pienākumi pamatā tiek veikti ārpus iecirkņa, izņemot dokumentācijas sagatavošanu. Pieteicējam nav noteikta dislokācijas vieta.

Šobrīd pieteicējs vairs nevar paskaidrot, kurp devās 2018.gada 11.jūnijā, jo dienesta pienākumus pilda ārpus iecirkņa. Tāpēc pieteicējam varēja būt nesaprotams, kādēļ šajā sakarā no viņa netika pieprasīti paskaidrojumi uzreiz pēc 2018.gada 18.jūnija /pers. J/ ziņojuma, kurā konstatēts, ka pieteicējs priekšlaicīgi atstāj iecirkni. Tajā brīdī, iespējams, būtu iespējams noskaidrot faktiskos notikušā apstākļus. Paskaidrojumu nepieņemšana un videoieraksta neuzrādīšana konkrētajā gadījumā, arodbiedrības ieskatā, liecina par paviršu dienesta disciplīnas uzraudzību un būtisku procesuālā pārkāpuma pieļaušanu.

[3.3] Ņemot vērā norādīto, nav pierādīti apstākļi, ka būtu izdarīts disciplinārpārkāpums. Lēmumā aprakstītajās situācijās disciplinārsods nav jāpiemēro, jo piemērotajam disciplinārsodam – piezīme – nav juridiska pamata.

[4] Valsts policija (turpmāk arī – iestāde) rakstveida paskaidrojumā tiesai norāda, ka pieteikumu uzskata par nepamatotu, pamatojoties uz pārsūdzētajā lēmumā ietverto pamatojumu.

[5] Tiesas sēdē pieteicējs un pieteicēja pārstāve prasījumu uzturēja, pamatojoties uz pieteikumā tiesai norādītajiem argumentiem.
Iestādes pārstāve prasījumu neatzina, balstoties uz pārsūdzētajā lēmumā ietverto pamatojumu.

Motīvu daļa

[6] Tiesa konstatē, ka lietā pastāv strīds par to, vai pieteicēja rīcībā pamatoti konstatēti disciplinārpārkāpumi, par kuriem piemērots disciplinārsods.

[7] Disciplināratbildības likuma 3.panta pirmā daļa noteic, ka par disciplinārpārkāpumu atzīstama amatpersonas ar nodomu (tīši) vai aiz neuzmanības izdarīta darbība vai bezdarbība, kas saistīta ar tās dienesta pienākumu pildīšanu un izpaužas kā tiesību aktos noteiktās kārtības un prasību neievērošana.

Valsts policijas amatpersonas, kam ir speciālā dienesta pakāpe, vispārīgie pienākumi ir noteikti Dienesta gaitas likuma 6.pantā un tie ir: 1) ievērot Latvijas Republikas Satversmi, Latvijas Republikai saistošas starptautisko tiesību normas, likumus un citus normatīvos aktus; 2) godprātīgi pildīt doto amatpersonas zvērestu; 3) apzinīgi un godprātīgi pildīt amata pienākumus un augstāku amatpersonu rīkojumus (pavēles); 4) ievērot amatpersonām noteiktos ētikas principus; 5) veicot dienesta pienākumus citā valstī, cienīt un ievērot attiecīgās valsts likumus, sabiedriskās kārtības un pieklājības normas; 6) regulāri papildināt zināšanas un pilnveidot profesionālās iemaņas un prasmes, kas nepieciešamas dienesta (amata) pienākumu pildīšanai.

Valsts policijas darbinieka pamatpienākumi ir noteikti likuma "Par policiju" 10.pantā un attiecīgajos Ministru kabineta noteikumos, kas izdoti, pamatojoties uz likumā "Par policiju" noteikto deleģējumu, kā arī citos tiesību aktos, kas regulē Valsts policijas darbību, tostarp iekšējos normatīvajos aktos, un amata aprakstā.

Iestāde lēmumā konstatēja, ka pieteicējs, 2018.gada 7.jūnijā atstājot dežūrmaiņu pirms darba laika beigām un neizpildot dežūrmaiņas atbildīgās amatpersonas rīkojumu un 2018.gada 11.jūnijā atstājot darba vietu pirms darba laika beigām bez dežūrmaiņas atbildīgās amatpersonas atļaujas, ir

pieļāvis Disciplināratbildības likuma 3.panta pirmajā daļā paredzēto disciplinārpārkāpumu, proti, nav ievērojis Dienesta gaitas likuma 6.panta 1., 3. un 4.punktā noteiktos vispārīgos pienākumus, kas saistīti ar citos tiesību aktos noteiktās kārtības un prasību neievērošanu, proti, iekšējo noteikumu Nr.34 6.punkta, iekšējo noteikumu Nr.27 13.apakšpunkta, Ētikas kodeksa 6.2.1. un 6.5.1.apakšpunkta un 7.punkta, un amata apraksta 5.14.punkta prasības neievērošanu.

Tiesai jāizvērtē, vai pieteicēja rīcībā ir konstatējama minēto tiesību aktu prasību neievērošana un vai tas ir pamats pieteicēja saukšanai pie disciplināratbildības.

[8] No lietas materiāliem tiesa konstatē, ka atbilstoši Aizkraukles iecirkņa Kārtības policijas nodaļas inspektora (iecirkņa inspektora jomā) amata aprakstam pieteicējs dien inspektora amatā ar amatam atbilstošo augstāko speciālo dienesta pakāpi – kapteinis; pieteicēja amata pakļautība noteikta Aizkraukles iecirkņa Kārtības policijas nodaļas priekšniekam un vecākajam inspektoram. Amata aprakstā noteikti pieteicēja pienākumi kā iecirkņa inspektoram (5.1.-5.6.apakšpunkts), citi policijas darbinieka pienākumi (5.7.-5.13.apakšpunkts), pēc grafika piedalīties operatīvajās grupās (5.14.apakšpunkts) un citi pienākumi (5.15.-5.18.apakšpunkts). Turklāt amata aprakstā noteikta atbildība par amata pienākumu kvalitatīvu, savlaicīgu un rezultatīvu izpildi, par pieņemtajiem lēmumiem amatam noteiktās kompetences ietvaros, kā arī par normatīvajos aktos noteikto prasību ievērošanu amatam noteiktās kompetences ietvaros (11.punkts) (*lietas 117.-120.lapa*).

2018.gada 7.jūnijā pieteicējam saskaņā ar dienesta pienākumu izpildes (darba laika) grafiku no plkst.8.00 līdz plkst.20.30 bija jāpilda dienesta pienākumi operatīvās grupas sastāvā (*lietas 126.lapa*).

2018.gada 7.jūnijā plkst.18.50 Aizkraukles iecirknī tika saņemta informācija un reģistrēts notikums par personas konfliktu ar jauniešiem Aizkraukles tirgū, uz kuru no plkst.18.55 līdz plkst.19.00 izbrauca operatīvā grupa, kuras sastāvā bija /pers. E/ un pieteicējs (*lietas 128.lapa*).

2018.gada 7.jūnijā plkst.18.57 Aizkraukles iecirknī tika saņemta informācija un reģistrēts notikums par transportlīdzekļa bojājumu Koknesē, uz kuru no plkst.20.10 līdz plkst.20.36 izbrauca operatīvā grupa, kuras sastāvā bija [jābūt /pers. E/ un pieteicējam] /pers. K/ un /pers. L/ (*lietas 127.lapa*).

Tiesa no lietā esošā /pers. F/ 2018.gada 8.jūnija ziņojuma konstatē, ka viņa dežūras laikā 2018.gada 7.jūnijā plkst.18.54 tika saņemta telefoniska informācija par bojātu transportlīdzekli; saņemto informāciju /pers. F/ nekavējoties nodeva inspektoram /pers.E/, kurš informāciju nodevis pieteicējam. Savukārt pieteicējs /pers. E/ atbildējis, ka jau ir plkst.19.00 un pēc šī laika nekur nebrauks, jo dežūrmaiņa beidzas plkst.20.00 (maiņa beidzas plkst.20.30). Pieteicējs /pers. F/ klātbūtnē teicis /pers. E/, ka uz izsaukumu brauks jaunā maiņa, kura darbu uzsāk plkst.20.00. Pēc šīs sarunas /pers. F/ saprata, ka uz izsaukumu izbrauks jaunā maiņa (/pers. L/). Ap pkst.19.20 /pers. F/ saņēma telefonisku informāciju no Operatīvās vadības nodaļas par to, ka cietusī persona interesējusies, cikos ieradīsies policijas darbinieki. Tā kā /pers. E/ plkst.19.15 bija atprasījies no maiņas, /pers. F/ palūdza pieteicēju sazināties ar cietušo un vienoties par policijas darbinieku ierašanās laiku. Pieteicējs, saņemot šādu /pers. F/ ziņojumu, agresīvi paziņojis /pers. F/, lai pats cietušajam zvanot un ka pēc plkst.19.00 pieteicējs uz izsaukumiem nebrauc. /pers. F/ jautāja pieteicējam, kāpēc joprojām viņš nav izbraucis uz notikuma vietu Koknesē, uz ko pieteicējs ar rupjiem izteicieniem atbildējis /pers. F/. Pēc minētajiem izteicieniem pieteicējs izgājis ārā no iecirkņa, pēc tam atgriezies iecirkņa telpās un devies uz kabinetu. Pēc maiņas beigām plkst.20.30 /pers. F/ pieteicēju nav sastapis, no kā secināja, ka pieteicējs nav devis nekādas ziņas par maiņas pabeigšanu (*lietas 129.-131.lapa*).

/pers. E/ (Aizkraukles iecirkņa Kārtības policijas nodaļas inspektors, kapteinis) 2018.gada 17.jūlija ziņojumā norāda, ka 2018.gada 7.jūnijā no plkst.8.00 līdz plkst.20.30 bija maiņā operatīvās grupas sastāvā kopā ar pieteicēju; maiņas laikā izbraukuši uz vairākiem izsaukumiem. Plkst.18.55 tika saņemta informācija un izbraukts izsaukumā uz Aizkraukles tirgu, kur personai bija izraisījies konflikts ar jauniešiem. Ap plkst.19.20 atgriežoties no izsaukuma, viņš informēja jaunāko inspektoru /pers.F/par izsaukuma rezultātu un pateica, ka dienesta ziņojumu sastādīs pieteicējs. Pēc tam telefoniski sazinājās ar jaunās maiņas inspektoru /pers.L/(maiņa sākās plkst.20.00) un informēja viņu par to, ka viņam nepieciešams no darba vietas aiziet ātrāk, viņu nesagaidot. Pēc sarunas ar /pers. L/ /pers. E/ informēja /pers. F/ par to, ka ģimenes apsvērumu dēļ viņam jādodas prom nedaudz ātrāk un ka par notikumiem ir sazinājies ar /pers. L/, kurš par notikušo ir informēts. Tikai nākamās maiņas vakarā, t.i., 2018.gada 8.jūnijā plkst.20.00 uzsākot maiņu, no jaunākā inspektora /pers.F/uzzināja, ka starp /pers. F/ un pieteicēju 7.jūnija maiņas beigās esot izraisījušās domstarpības par vēl vienu izsaukumu Kokneses pagastā, uz kuru pieteicējs esot atteicies izbraukt un to, ka pieteicējs esot aizbraucis no darba pirms darba laika beigām (*lietas 137.lapa*).

Pieteicējs 2018.gada 15.augusta ziņojumā norāda, ka ap plkst.18.58 kopā ar /pers. E/ atradies izsaukumā Aizkraukles tirgū un atgriezušies no izsaukuma iecirknī ap plkst.19.25, kad /pers. E/ pieteicējam norādījis, lai uzraksta dienesta ziņojumu par izsaukumu. Ap plkst.19.40 atradies kabinetā, kad /pers. E/ pieteicēju informējis, ka uz izsaukumu par bojāto transportlīdzekli brauks nākamā operatīvās grupas maiņa un ka par to ir vienojies ar /pers. L/ un informējis /pers. F/. /pers. E/ paskaidrojis, ka viņš no darba dosies prom ātrāk. Ap plkst.19.50 pieteicējs iegāja dežūrdaļā, kur atradās /pers. F/, kuram nodevis ziņojumu par izsaukumu. /pers. F/ pavēlošā tonī teicis, lai pieteicējs brauc uz izsaukumu par bojāto transportlīdzekli. Tajā brīdī zvanīja telefons, uz ko /pers. F/ atbildēja. Ap plkst.19.54 /pers. F/ ar pieteicēju uzsāka atkārtotu sarunu, lai pieteicējs sazinās ar bojātā transportlīdzekļa īpašnieku, uz ko pieteicējs atbildēja, ka /pers. E/ jau ir izvērtējis izsaukuma būtību un apstākļus un sazinājies ar nākamās maiņas atbildīgo dežurantu /pers. L/ par izsaukuma apkalpošanu, par ko arī ir informējis /pers. F/. Pieteicējs /pers. F/ norādīja, ja viņš telefoniski runājis ar bojātā transportlīdzekļa īpašnieku, tad varējis arī paskaidrot, ka līdz ko policijas darbinieki būs paveikuši darbu izsaukumā, tad nekavējoties dosies uz nākamo izsaukumu. Tāpat pieteicējs /pers. F/ norādīja, ka ir plkst.19.56 un uz izsaukumu brauks jaunā maiņa, kas arī var telefoniski sazināties ar bojātā transportlīdzekļa īpašnieku un vienoties par detaļām. Sarunas laikā /pers. F/, neiedziļinoties notiekošajā, turpinājis mutiski provocēt uz konfliktu. Pieteicējs norāda, ka 2018.gada 7.jūnijā tieši /pers. F/ nav pildījis atbildīgā dežuranta /pers. E/ mutiskos rīkojumus saistībā ar izsaukumu par bojāto transportlīdzekli, bet apzināti provocējis uz konfliktu pieteicēju. Turklāt /pers. F/ savā ziņojumā nav norādījis, ka dežūras laikā gandrīz vienlaicīgi saņemti divi izsaukumi, proti, par izsaukumu tirgus laukumā Aizkrauklē un par bojāto transportlīdzekli. Līdz ar to pieteicējs pēc plkst.19.00 pildījis savus dienesta tiešos pienākumus, atrodoties izsaukumā.

[9] Saskaņā ar iekšējo noteikumu Nr.27 8.punktu dežūrmaiņas vecākā prombūtnes laikā viņa pienākumus pilda dežūrmaiņas vecākā palīgs; šo noteikumu III. sadaļā noteikta dežūrmaiņas vecākā kompetence – vada operatīvās vadības grupu (19.punkts), viņa pakļautībā ir visi norīkojumā esošie policijas darbinieki (20.punkts), dežūras laikā vada dežūrmaiņu un nodrošina operatīvās vadības struktūrvienībai deleģēto funkciju izpildi (21.1.apakšpunkts), reaģē uz informāciju par noziedzīgiem nodarījumiem, administratīvajiem pārkāpumiem (..) un citiem ārkārtas notikumiem (21.3.apakšpunkts), nodrošina nekavējošu norīkojumu, operatīvās grupas un citu policijas darbinieku darba koordināciju (21.4.apakšpunkts), organizē vai vada pasākumus likumpārkāpumu novēršanā un atklāšanā (21.5.apakšpunkts), nepārtraukti kontrolē norīkojumu darbu un nepieciešamības gadījumā dod tiem norādījumus (21.8.apakšpunkts), pēc dežūras vai norīkojuma dienesta pienākumu izpildes laika beigām pieņem no policijas darbiniekiem viņiem izsniegto bruņojumu, speciālos līdzekļus un saziņas līdzekļus (25.punkts).

Atbilstoši Aizkraukles iecirkņa Kārtības policijas nodaļas jaunākā inspektora (operatīvās vadības jomā) /pers. F/ amata aprakstam viņa pienākumos ir pieņemt informāciju par noziedzīgiem nodarījumiem, citiem notikumiem; koordinēt operatīvās vadības jomā norīkoto amatpersonu darbu; ievadīt un rediģēt informāciju par reģistrētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem un notikumiem informācijas sistēmā; uzturēt regulārus sakarus ar operatīvās

vadības jomā norīkotajām amatpersonām; par visiem norīkojuma pieņemšanas laikā konstatētajiem pārkāpumiem vai trūkumiem nekavējoties rakstiski ziņot iecirkņa priekšniekam; pildīt operatīvā dežuranta (operatīvās vadības jomā) norādījumus, kas saistīti ar dienesta pienākumu veikšanu u.c. (*lietas 122.-125.lapa*).

Turklāt no lietas materiāliem izriet, ka /pers. F/ 2018.gada 7.jūnijā operatīvās vadības grupas maiņas laikā pildīja dežūrmaiņas vecākā pienākumus (*lietas 69.lapa*).

Tātad, ņemot vērā iepriekš norādīto, 2018.gada 7.jūnijā pieteicējs, esot norīkojumā dienesta pienākumu izpildei operatīvās vadības grupas sastāvā, bija dežūrmaiņas vecākā (tā prombūtnes laikā – dežūrmaiņas vecākā palīga) pakļautībā un funkcionālā vadībā un, kā pamatoti norādīts pārsūdzētajā lēmumā, pieteicējam bija jāpilda /pers. F/ dotie norādījumi – jāvienojas ar informācijas sniedzēju par policijas darbinieku ierašanās laiku.

Kā redzams no lietā esošajiem pierādījumiem, pieteicējs apzināti ir ignorējis /pers. F/ norādījumus, kas saistīti ar tiesību aktos noteiktās kārtības un prasību ievērošanu. Proti, pieteicējs pat nenoliedz to, ka viņš /pers. F/ norādījumu nav izpildījis, aizbildinoties ar, iespējams, konfliktsituācijas pastāvēšanu starp pieteicēju un /pers. F/ un apšaubot /pers. F/ kompetenci.

[10] Tāpat tiesa no pārsūdzētā lēmuma pamatojuma konstatē, ka iestāde pieteicēja rīcību, 2018.gada 7.jūnijā neizpildot dežūrmaiņas atbildīgās amatpersonas norādījumu, ir atzinusi par tādu, kas ir pretēja iekšējo noteikumu Nr.34 6.punktā un Ētikas kodeksa 6.2.1. un 6.5.1.apakšpunktā un 7.punktā Valsts policijas amatpersonu noteiktajiem savstarpējo attiecību un profesionālās ētikas pamatprincipiem.

Iekšējo noteikumu Nr.34 6.punkts noteic, ka dienesta pienākumu izpildes laikā amatpersona ir pakļauta tiešajam un padotības kārtībā augstākam priekšniekam bez ierunām, precīzi un noteiktajām laika izpilda visus tiešā un padotības kārtībā augstāka priekšnieka rīkojumus (pavēles). Savukārt Ētikas kodeksa 6.2.1.apakšpunkts paredz, ka Valsts policijas amatpersona ievēro profesionalitātes pamatprincipu – pildot dienesta pienākumus rīkojas profesionāli, izmantojot savas zināšanas un prasmes, nepieļaujot nolaidību; 6.5.1.apakšpunkts paredz, ka Valsts policijas amatpersona ievēro atbildības pamatprincipu – pildot dienesta pienākumus ir atbildīgs par pieņemtajiem lēmumiem un savu rīcību; savukārt 7.punkts paredz, ka Valsts policijas amatpersona ar savu uzvedību gan dienestā, gan personiskajā dzīvē, nekaitē ne Valsts policijas, ne paša reputācijai.

Kā tas izriet no pārsūdzētā lēmuma, tad iepriekš norādīto prasību neievērošana no pieteicēja puses tiek saistīta tieši ar pieteicēja ieņemamo amatu un dienesta pakāpi – ka pieteicējam kā jaunākajam virsniekam, pildot dienesta pienākumus, ir jārāda priekšzīme citām amatpersonām, rīkojoties profesionāli un atbildīgi.

Arī tiesa atzīst, ka, ņemot vērā pieteicēja ieņemamo amatu un dienesta pakāpi, pieteicējam ar savu uzvedību un attieksmi būtu jārāda paraugs citām Valsts policijas amatpersonām, kā jārīkojas Valsts policijas amatpersonai, pildot savus dienesta pienākumus. Turpretī, kā izriet no pieteicēja sniegtajiem paskaidrojumiem, pieteicējs rīkojies tieši pretēji, uzsverot savu amatu un augstāku dienesta pakāpi, parādījis negatīvas un prettiesiskas uzvedības paraugu citām Valsts policijas amatpersonām. Atšķirībā no pieteicēja paustā viedokļa, ne pieteicēja ieņemamais amats, ne dienesta pakāpe nedod pieteicējam tiesības rīkoties pretēji Valsts policijas darbību reglamentējošiem tiesību aktiem, tostarp neievērot Valsts policijas amatpersonu savstarpējo attiecību un profesionālās ētikas pamatprincipus.

Lai arī no lietas apstākļiem izriet, ka pieteicēja darbavietā, iespējams, ir bijušas saspīlētas savstarpējās attiecības, minētais neizslēdz un neattaisno pieteicēja rīcību, kas nav bijusi atbilstoša tiesību aktos noteiktajai kārtībai un prasībām.

[11] Papildus iepriekš norādītajam, tiesa konstatē, ka gan pieteicējs savos paskaidrojumos iestādē (*skat. lietas 109.-110.lapa*), gan arodbiedrība pieteikumā tiesai neizskaidrojamā veidā mēģina attaisnot pieteicēja rīcību ar to, ka pieteicējs vispār nav iepazinies ar savu amata aprakstu – amata pienākumiem un pakļautības kārtību, kas saistīts ar dienesta pienākumu izpildi operatīvās grupas sastāvā, un ar Valsts policijā pastāvošo regulējumu, kādā notiek dienesta pienākumu izpilde un darba organizācija operatīvās vadības struktūrvienībā.

Šeit bez ievērības nav atstājams iepriekš tiesas norādītais, kādi ir Valsts policijas amatpersonas vispārīgie pienākumi un pamatpienākumi un kur tie nodefinēti – Dienesta gaitas likumā un likumā "Par policiju", kā arī tas, ka Valsts policijas amatpersonai ir saistoši Iekšlietu ministrijas un Valsts policijas iekšējie normatīvie akti.

Ievērojot iepriekš konstatēto – kārtību, kādā Valsts policijas iecirkņos tiek organizētas operatīvās vadības struktūrvienības un to darbība, un to, ka pieteicējs kā Valsts policijas amatpersona regulāri saskaņā ar dežūru grafiku tiek norīkots operatīvajā grupā, tiesas ieskatā, pieteicējs būtu uzskatāms par tādu Valsts policijas amatpersonu, kas orientējas tiesību aktu normās un viņam vajadzētu apzināties un zināt attiecīgo kārtību un prasības.

Tiesa norāda, ka ne tikai ārējie normatīvie akti ir vispārsaistoši, bet arī iekšējie normatīvie akti ir saistoši iestādes amatpersonai, līdz ar to pieteicējs kā Valsts policijas amatpersona nevar aizbildināties ar tiesību aktu, kas regulē Valsts policijas darbību, nezināšanu.

Tas, ka, iespējams, pieteicējs nav iepazinies ar Valsts policijas iekšējiem noteikumiem Nr.27, vēl jo vairāk apliecina to, ka pieteicējs, pildot dienesta pienākumus, var pilnībā neizprast savas rīcības prettiesiskumu un nevar izdarīt pareizus secinājumus par tās (rīcības) sekām.

Tādējādi pieteicēja sniegtie paskaidrojumi (ziņojumā norādītais), ka viņš nav iepazinies ar savu amata aprakstu un Valsts policijā pastāvošo kārtību, kādā tiek organizēts operatīvās grupas darbs, ir vērtējami kā savas vainas noliegšana un mēģinājums izvairīties no atbildības. Maz ticams, ka Valsts policijas amatpersona, kam jābūt savas jomas profesionālim, nespētu apzināties savu atbildību par amata pienākumu izpildei nepieciešamajām zināšanām un prasmēm un tiesību aktos noteikto prasību ievērošanu. Minētais apstāklis vien norāda uz pieteicēja vainu disciplinārpārkāpuma izdarīšanā un pieteicēja rīcība, sniedzot šādus paskaidrojumus, norāda, ka pieteicējs nepieļaujamā veidā, izmantojot situāciju, ignorēja tiesību aktos noteikto kārtību un prasības, kas kaitē paša pieteicēja reputācijai.

[12] Attiecībā uz otro disciplinārpārkāpumu tiesa konstatē, ka 2018.gada 11.jūnijā pieteicējam saskaņā ar dienesta pienākumu izpildes (darba laika) grafiku no plkst.8.00 līdz plkst.20.30 bija jāpilda dienesta pienākumi operatīvās grupas sastāvā (*lietas 126.lapa*).

Valsts policijas Zemgales reģiona pārvaldes Aizkraukles iecirkņa vecākais inspektors Māris Mārtiņš 2018.gada 12.jūnija ziņojumā norāda, ka 2018.gada 11.jūnijā no plkst.8.00 līdz plkst.20.30 pildīja dienesta pienākumus operatīvās grupas sastāvā kopā ar pieteicēju. Ap plkst.19.30 pieteicējs ienācis telpā ar somu rokās un teicis, ka braukšot mājās. Pieteicējam tika atgādināts, ka maiņa beidzas plkst.20.30, par ko pieteicējs pasmējies un aizgājis uz konvoja telpu. Pieteicējs iecirkņa telpas atstāja plkst.19.55, kad jau bija ieradies jaunais operatīvās grupas sastāvs (*lietas 132.lapa*).

/pers. F/ 2018.gada 12.jūnija ziņojumā norāda, ka 2018.gada 11.jūnijā plkst.19.30 viņa dežūras laikā Aizkraukles iecirkņa telpās ienācis pieteicējs un vecākajam inspektoram, majoram /pers. G/ paziņojis, ka viņš brauks mājās. /pers. G/ pieteicējam atbildējis, ka maiņa nav beigusies un ir jāpaliek līdz maiņas beigām. Pieteicējs par /pers. G/ rīkojumu pasmējies un izgājis no Aizkraukles iecirkņa telpām. Pieteicējs devies uz iecirkņa konvoja telpām, pēc kā izgājis no Aizkraukles iecirkņa ēkas un līdz maiņas beigām plkst.20.30 pieteicējs vairs nebija sastopams. Tā kā /pers. F/ veic kontroli un uzraudzību par to, vai dienesta laikā (maiņā) visas amatpersonas veic dienesta pienākumus, pieteicējs viņu neinformēja par iemesliem, lai atstātu dienesta vietu un neveiktu dienesta pienākumus (*lietas 133.lapa*).

/pers. F/ 2018.gada 11.jūnijā operatīvās vadības grupas maiņas laikā pildīja dežūrmaiņas vecākā pienākumus (*lietas 69.lapa*).

Valsts policijas Zemgales reģiona pārvaldes Aizkraukles iecirkņa Kārtības policijas nodaļas priekšnieks /pers. J/ 2018.gada 18.jūnija ziņojumā

norāda, ka, 2018.gada 13.jūnijā veicot Aizkraukles iecirkņa video novērošanas kameru ierakstu pārskatu par laika posmu no 2018.gada 11.jūnija plkst.19.00 līdz plkst.20.30, no ierakstiem redzams, ka pieteicējs 2018.gada 11.jūnijā no Aizkraukles iecirkņa telpām iziet plkst.19.44 un plkst.19.47 ar savu privāto automašīnu aizbrauc prom (*lietas 134.lapa*).

Minētais videoieraksts pievienots lietas materiāliem (*lietas 54.lapa*).

Pieteicējs 2018.gada 15.augusta ziņojumā attiecībā uz 2018.gada 11.jūniju norāda, ka /pers. G/ ziņojumā nav norādīti nekādi apstākļi, kas liecinātu par pieteicēja neprofesionalitāti un rīkojumu nepildīšanu (*lietas 107.-112.lapa*). Savukārt sūdzībā iestādē, pieteikumā tiesai un tiesas sēdē arodbiedrība pieteicēja vārdā un pats pieteicējs izvirza argumentu, ka, iespējams, pieteicējs turpināja dienesta pienākumu pildīšanu, atrodoties ārpus iecirkņa telpām kā iecirkņa inspektors, un šādā gadījumā pieteicējam nav noteikta dislokācijas vieta.

[13] Iekšējo noteikumu Nr.34 6.punkts noteic, ka dienesta pienākumu izpildes laikā amatpersona ir pakļauta tiešajam un padotības kārtībā augstākam priekšniekam bez ierunām, precīzi un noteiktajā laikā izpilda visus tiešā un padotības kārtībā augstāka priekšnieka rīkojumus (pavēles).

Iekšējo noteikumu Nr.27 13.punkts noteic, ka bez dežūrmaiņas vecākā atļaujas operatīvās vadības struktūrvienības darbiniekiem un pakļautībā esošajiem norīkojumiem aizliegts patvaļīgi atstāt noteikto dislokācijas vietu.

Ņemot vērā to, ka pieteicējam 2018.gada 11.jūnijā no plkst.8.00 līdz plkst.20.30 bija jāpilda amata apraksta 5.14.apakšpunktā noteiktais pienākums – piedalīšanās operatīvās grupas darbā, pieteicējam bija saistoša iekšējos noteikumos Nr.27 noteiktā kārtība un prasības – dienesta pienākumu pildīšana dežūras grafikā noteiktajā laika posmā (6.punkts); dežūrmaiņas uzdevumu pildīšana (11.punkts), funkcionālā pakļaušanās dežūrmaiņas vecākajam (20.punkts). Līdz ar to arī iekšējo noteikumu Nr.27 13.punktā noteiktās prasības ievērošana.

Tātad pieteicējs, 2018.gada 11.jūnijā esot norīkojumā dienesta pienākumu izpildei operatīvās grupas sastāvā, atradās funkcionālā pakļautībā dežūrmaiņas vecākajam /pers. F/ un, lai atstātu dežūrmaiņas dislokācijas vietu (acīmredzot domāts – iecirkņa telpas), pieteicējam bija jāsaņem dežūrmaiņas vecākā atļauja.

Tā kā pieteicējs nenoliedz, ka viņš iecirkņa telpas atstāja pirms plkst.20.30, tad, nesaņemot /pers. F/ atļauju un nepakļaujoties amatā un dienesta pakāpē augstākas amatpersonas /pers. G/ rīkojumam, pieteicējs nav ievērojis iekšējo noteikumu Nr.27 un Nr.34 noteiktās prasības, izdarot disciplinārpārkāpumu, kas paredzēts Dienesta gaitas likuma 6.panta 1. un 3.punktā.

[14] Tāpat atzīstams, ka pieteicējs ar savu rīcību, operatīvās grupas dienesta pienākumu izpildes laikā 2018.gada 11.jūnijā bez dežūrmaiņas vecākā atļaujas patvaļīgi atstājot dienesta pienākumu vietu pirms noteiktā darba laika (maiņas) beigām un ignorējot amatā un dienesta pakāpē augstākas amatpersonas aizrādījumu, rīkojās nolaidīgi, bezatbildīgi un neprofesionāli, tādējādi neievērojot Ētikas kodeksā Valsts policijas amatpersonai noteiktos profesionalitātes un atbildības pamatprincipus un uzvedības normas, kas noteiktas 6.2.1. un 6.5.1.apakšpunktā un 7.punktā (*sk. sprieduma 10.punktu*).

Tiesa, līdzīgi kā iepriekš, atzīst par pamatotu pārsūdzētajā lēmumā norādīto, ka pieteicējam kā Valsts policijas amatpersonai, kuram atbilstoši viņa izglītībai un ieņemamajam amatam ir piešķirta kapteiņa dienesta pakāpe, pildot dienesta pienākumus, ar savu rīcību būtu jārāda priekšzīme citām Valsts policijas amatpersonām, rīkojoties profesionāli un atbildīgi un ar savu uzvedību nekaitēt paša reputācijai.

Tiesa, izvērtējot sūdzībā un pieteikumā norādīto un tiesas sēdē sniegtos pieteicēja paskaidrojumus par iespējamiem iemesliem, kāpēc viņš atstājis iecirkņa telpas, uzskata, ka tie nav pamats disciplinārpārkāpuma nekonstatēšanai, bet kalpo sevis attaisnošanai. Kā jau tiesa iepriekš norādīja, pieteicējam 2018.gada 11.jūnijā no plkst.8.00 līdz plkst.20.30 bija jāpilda dienesta pienākumi operatīvās grupas sastāvā, kas nekādā veidā nebija saistīti ar pieteicēja kā iecirkņa inspektora pienākumu izpildi pēc plkst.19.44, kad pieteicējs atstāja Aizkraukles iecirkņa telpas.

[15] Par sūdzībā un pieteikumā norādīto, ka pieteicējam netika uzrādīts videoieraksts un ka tāpēc pieteicējam tika liegtas tiesības sniegt paskaidrojumu par apstākļiem, tiesa norāda, ka atbilstoši Disciplināratbildības likuma 17.panta otrajai daļai amatpersonai jāsniedz paskaidrojums par lēmumā par disciplinārlietas ierosināšanu norādīto amatpersonas darbību vai bezdarbību, kas ietver disciplinārpārkāpuma pazīmes, un citiem apstākļiem, kas ir noskaidrojami disciplinārlietā.

Amatpersonas darbība vai bezdarbība ir apstākļi, uz kuriem tiek balstīts administratīvais akts, un par kuriem pieteicējam bija jāsniedz paskaidrojums. Savukārt videoieraksts (tajā fiksētās ziņas) un citu Valsts policijas amatpersonu ziņojumos norādītās ziņas ir pierādījumi par šiem apstākļiem (par darbību vai bezdarbību).

Tiesa konstatē, ka lēmumā par disciplinārlietas ierosināšanu ir norādīti tie apstākļi (pieteicēja darbība vai bezdarbība, kas ietver disciplinārpārkāpuma pazīmes) un tiesību normas, kuras, iespējams, ir pārkāptas. Disciplināratbildības likuma 17.panta pirmā daļa neparedz obligātu prasību lēmumam par disciplinārlietas ierosināšanu pievienot vēl pierādījumus par iestādes konstatētajiem apstākļiem, par kuriem amatpersonai jāsniedz paskaidrojums.

Līdz ar to nav pamata atzīt, ka, lēmumā par disciplinārlietas ierosināšanu nenorādot uz videoierakstu, būtiski tiktu ierobežotas pieteicēja tiesības tikt uzklausītam (sniegt paskaidrojumu).

[16] Ņemot vērā iepriekš konstatēto, tiesa atzīst par pamatotu pārsūdzētajā lēmumā secināto, ka pieteicēja darbībās ir konstatējami disciplinārpārkāpumi, par ko piemērojams disciplinārsods.

Tiesa konstatē, ka ar pārsūdzēto lēmumu pēc disciplinārsodu piemērošanas kopības pieteicējam par diviem disciplinārpārkāpumiem piemērots Disciplināratbildības likuma 13.panta otrās daļas 1.punktā paredzētais galīgais disciplinārsods – piezīme.

Piemērotais disciplinārsods ir pats vieglākais no minētajā tiesību normā paredzētajiem disciplinārsodiem. Līdz ar to iestādei, secinot, ka pieteicēja darbībās ir konstatējams disciplinārpārkāpums, šajā gadījumā, nosakot piemērojamā disciplinārsoda veidu un novērtējot izdarītā disciplinārpārkāpuma raksturu, nebija jāizdara īpaši lietderības apsvērumi.

Tiesa atzīst, ka piemērotais disciplinārsods, pirmkārt, ir pamatots un samērīgs tam mērķim, lai sodītu vainīgo amatpersonu un panāktu, lai tā un citas amatpersonas ievērotu dienesta disciplīnu un atturētos no disciplinārpārkāpumu izdarīšanas. Otrkārt, piemērojot šādu soda mēru, tiesa atzīst, ka tas ir balstīts uz pārsūdzētajā lēmumā izdarītajiem lietderības apsvērumiem, kuru ietvaros ir vērtēta gan soda nepieciešamība, gan piemērotība un vajadzība, gan arī samērīgums.

[17] Pastāvot šādiem lietā konstatētajiem apstākļiem, tiesa Valsts policijas priekšnieka 2018.gada 22.oktobra lēmums Nr.365 atzīst par tiesisku, savukārt pieteicēja pieteikums ir noraidāms.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm

disciplināratbildības likuma 25.panta trešo daļu, Administratīvā procesa likuma 246.-251.pantu, 289.pantu un 329.panta pirmo daļu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

Noraidīt /pers. A/ pieteikumu par Valsts policijas priekšnieka 2018.gada 22.oktobra lēmuma Nr.365 atcelšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Senāta Administratīvo lietu departamentā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, kasācijas sūdzību iesniedzot Administratīvās rajona tiesas Jelgavas tiesu namā.

Tiesnese S. Ozola